

Nederlandse tekst (titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973).

RAAD VAN STATE, AFDELING ADMINISTRATIE.

A R R E S T

Nr. 81.477 van 30 juni 1999

A. 56.897/VI-11.749

In zake : **de gemeente Schaarbeek,**
die woonplaats heeft gekozen bij
Mr. Jean BOURTEMBOURG, advocaat,
Zwitserlandstraat 24
1060 Brussel,

tegen :

**het Brussels Hoofdstedelijk
Gewest,** vertegenwoordigd door
zijn Regering.

DE RAAD VAN STATE, VIe KAMER,

Gezien het op 14 maart 1994 ingediende verzoekschrift, waarbij de gemeente Schaarbeek de nietigverklaring vordert van "het besluit van de Minister-Voorzitter van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 12 januari 1994 waarbij deze weigert zijn goedkeuring te hechten aan het besluit van 27 oktober 1993 waarbij de gemeenteraad van Schaarbeek de wijze van gunning van de opdracht betreffende de aankoop van materiaal en meubilair voor een totaalbedrag van 3.272.500 frank goedkeurt";

Gezien de regelmatig uitgewisselde memories van antwoord en van wederantwoord;

Gezien het verslag van de heer DEROUAUX, eerste auditeur bij de Raad van State;

Gelet op de beschikking van 5 januari 1999 waarbij de neerlegging van het dossier en het verslag ter griffie wordt gelast;

Gelet op de kennisgeving van het verslag aan de partijen en gezien de laatste memories van de partijen;

Gelet op de beschikking van 11 mei 1999 waarvan aan de partijen kennis is gegeven en waarbij wordt bepaald dat de zaak voorkomt op de terechtzitting van 23 juni 1999;

Gehoord het verslag van de heer HANSE, staatsraad;

Gehoord de opmerkingen van Mr. BOURTEMBOURG, advocaat, die voor de verzoekende partij verschijnt, en van Mr. DEPRE, advocaat, die voor de verwerende partij verschijnt;

Gehoord het eensluidend advies van de heer DEROUAUX, eerste auditeur;

Gelet op titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

Overwegende dat de volgende feiten dienstig zijn voor het onderzoek van het beroep :

1. Op 15 december 1992 sluit de gemeente SCHAARBEEK met de Belgische Staat en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest een "veiligheidscontract" af dat in werking treedt vanaf de ondertekening en eindigt op 31 december 1996.

Dat "contract" bepaalt, onder de verbintenissen van de gemeente, dat "de uitvoering van dit veiligheidscontract in termen van financiering door de Minister van Binnenlandse Zaken (...) afhankelijk zal worden gesteld van de realisatie van :

(...)

(II) 11 een programma criminaliteitspreventie en de aanwerving van overlegassistenten

a. Verbeteren van de openbare verlichting om ontradend te werken t.a.v. bepaalde vormen van delinquentie. De subsidiëring hiervan zal onderzocht worden in het kader van de gesubsidieerde werken van het gewest.

b. Uitbouw van straathoekwerk, zoals dat [tot] nu toe verliep i.s.m. het Brussels Gewest. Oprichting van 5 buurthuizen (rue Navez, Gaucheret, Rogier, Josaphat, Helmet) en de aanwerving van 10 straathoekwerkers onder leiding van een universitair.

c. De gesco-contracten van de overlegassistenten lopen ten einde op 31 december 1992. Er dient in een nieuw contract te worden voorzien vanaf 1993. Het gewest verdubbelt het aantal overlegassistenten. Een beperkt werkingskrediet dient voorzien te worden.".

In het betrokken contract staat, wat de financiële tegemoetkoming van het Gewest betreft, dat "het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (zich [ertoe] verbindt) een bedrag van 24.550.000 BF ter beschikking te stellen overeenkomstig haar deelname in de financiering van de projecten die in dit contract worden voorgesteld".

In een budgettaire nota die bij dat "veiligheidscontract" is gevoegd, wordt met betrekking tot punt 11. b. het volgende gepreciseerd :

" wedde (10) : 10 x 1.000.000
coördinator : 1.250.000".".

2. Op 26 oktober 1993 keurt het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Schaarbeek het voorstel goed dat de schepen van Openbare Werken en Middenstand aan de gemeenteraad heeft gedaan; dat voorstel luidt als volgt [verslag nr. 227] :

" In het raam van het veiligheidcontract goedgekeurd door de gemeenteraad op 29 oktober 1992, is het aangewezen het materieel en het kantoormeubilair aan te kopen zoals voorzien in de bijlage en verdeeld over vijf partijen. Elke partij maakt het voorwerp uit van een afzonderlijke opdracht.

De opdrachten zouden onderhands geplaatst worden, aan de algemene aannemingsvoorwaarden van de overheidsopdrachten van werken, leveringen en diensten.

Wij vragen U Mevrouwen, Mijne Heren, in te stemmen met deze aankopen welke worden gefinancierd met reeds ontvangen toelagen".

Bij dat voorstel is een beknopte lijst met aan te kopen materiaal gevoegd, waarop alleen de eenheidsprijzen en de hoeveelheden vermeld worden, maar geen enkele technische specificatie.

3. Op 27 oktober 1993 neemt de gemeenteraad van Schaarbeek het volgende besluit aan :

" Voorwerp 95 bis

De dringendheid wordt eenparig toegestaan.

De Gemeenteraad,

Gelet op het verslag van het College van Burgemeester en Schepenen van 26 oktober 1993;

Gelet op het veiligheidscontract goedgekeurd door de Gemeenteraad op 29 oktober 1992;

Gelet op de wet van 14 juli 1976 betreffende de overheidsopdrachten van werken, leveringen en diensten, inzonderheid artikel 17, § 2, 1° en 6°;

Gelet op de artikelen 234 en 236 van de nieuwe gemeentewet;

Overwegende dat het aangewezen is dringend de uitgaven vast te leggen voor de aankoop van het vereiste materieel ten einde, tijdens het dienstjaar 1993, van de toelagen voorzien in het raam van het veiligheidscontract, te kunnen genieten;

Besluit : met eenparigheid van stemmen

1°/ de aankoop van het materieel en de kantoormeubelen opgesomd in de lijst in bijlage bij het verslag van het College van Burgemeester en Schepenen van 26 oktober 1993 goed te keuren;

2°/ de opdrachten onderhands te plaatsen aan de algemene aannemingsvoorwaarden van werken, leveringen en diensten;

3°/ de globale uitgave van 3.272.500 te financieren met de toelagen aan de gemeente in het raam van het veiligheidscontract;

4°/ de uitgave aan te rekenen op de buitengewone begroting over 1993."

4. Op 16 december 1993 brengt de streekcommissie van advies voor de veiligheid over dat besluit het volgende advies uit :

" De gemeente zou eigenlijk een niet-besteed saldo willen hergebruiken, namelijk van post 11/b van het contract, dat voorziet in de betaling van straathoekwerkers en van een coördinator (7 M Staat - 4,25 [1992] Gewest.
Ik kan niet beslissen over zulk een overdracht van kredieten, die normaal gezien niet kan worden toegestaan en geweigerd zou worden door de Minister van Financiën en het Rekenhof.
Bovendien kan de 4,25 miljoen van het Gewest op die datum niet meer worden aangewend."

5. De gewestelijke inspecteur van financiën van zijn kant brengt het volgende advies uit :

" Punt 95 bis : Aankoop van materiaal en kantoormeubilair
Negatief advies van de gewestelijke Inspectie op de grond dat de boeking van de geplande uitgave, die met spoed is goedgekeurd, geenszins in het voorliggende besluit is gepreciseerd. Het dossier moet dus worden

teruggestuurd opdat de zaak nader wordt beschreven, aangezien het absoluut onmogelijk is uit te maken onder welk(e) begrotingsartikel(en) de verschillende partijen die opgenomen zijn in de tabel gevoegd bij het besluit geboekt zouden kunnen worden. Bovendien dient onderstreept te worden dat de onderhandse aankoop die is voorgesteld voor de gunning van die opdracht(en), net zo min gewettigd is als ze te wettigen valt ...

Het besluit is dermate afgeroffeld dat, indien het niet geschorst wordt, zou kunnen te denken geven dat in Schaarbeek geen vormvoorschriften of regels in acht genomen hoeven te worden."

6. Op 31 december 1993 zendt de dienst administratief toezicht van de verwerende partij hieraan een synthesenota waarin wordt voorgesteld het besluit van 27 oktober 1993 niet goed te keuren.

7. Op 12 januari 1994 beslist de Minister-Voorzitter van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering, belast met Ruimtelijke Ordening, Plaatselijke Besturen en Tewerkstelling, het besluit van 27 oktober 1993 niet goed te keuren, waarbij de gemeenteraad van Schaarbeek de wijze van gunning van de overheidsopdracht voor de aankoop van materiaal en meubilair, voor een totaalbedrag van 3.272.500 frank, goedkeurt.

Dat besluit wordt als volgt gemotiveerd :

" Overwegende dat de boeking van de uitgave niet in de beraadslaging wordt gepreciseerd en het bijgevolg onmogelijk is vast te stellen op welk(e) begrotingsartikel(s) de uitgaven geboekt worden;

Overwegende dat de bovenvermelde beslissing niet kadert in de veiligheidsovereenkomst afgesloten tussen de gemeente SCHAARBEEK, de Staat en het Ministerie van het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest; dat de toelagen van het Gewest ten bedrage van 4,25 miljoen fr. in 1992 niet meer kunnen aangewend worden in 1993;

Overwegende dat de voorwaarden van de opdracht te summier zijn en niet werden opgemaakt overeenkomstig de bepalingen van de artikelen 2, 3 en 4 van het koninklijk besluit van 22 april 1977 betreffende de overheidsopdrachten voor aanneming van werken, leveringen en diensten; dat ze inzonderheid

onvoldoende gegevens omvatten opdat de inschrijvers met kennis van zaken prijs zouden kunnen geven;

Overwegende dat de bovenvermelde beslissing derhalve de wet schendt en het algemeen belang schaadt,".

Dat besluit, dat de bestreden handeling is, is bij brief van 17 januari 1994 ter kennis van de verzoekende partij gebracht.

Overwegende dat de verzoekende partij een enig middel ontleent aan "schending van artikel 82bis, § 2, van de gemeentewet, van de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen, van het K.B. van 22 april 1977 betreffende de overheidsopdrachten voor aanneming van werken, leveringen en diensten, inzonderheid van de artikelen 2 tot 4 daarvan, aan dwaling omtrent de motieven en aan machtsoverschrijding"; dat ze de motivering van de bestreden handeling betwist, inzonderheid de overweging luidens welke de voorwaarden van de overheidsopdracht te beknopt zijn en niet zijn uitgewerkt overeenkomstig de bepalingen van de artikelen 2, 3 en 4 van het koninklijk besluit van 22 april 1977, en aanvoert dat "de aannemingsvoorwaarden de algemene voorwaarden zijn voor overheidsopdrachten voor de aanneming van werken, leveringen en diensten en dat in de omschrijving van de bestemming van de overheidsopdracht specificaties zijn opgegeven die voor alle betrokkenen voldoende precies en duidelijk zijn"; dat ze het er in haar memorie van wederantwoord weliswaar mee eens is dat de lijst met het aan te kopen materiaal die als bijlage is opgenomen bij het niet-goedgekeurde besluit "inderdaad alleen maar het aan te kopen materiaal en meubilair opsomt, ingedeeld in vijf partijen, waarbij iedere partij een afzonderlijke overheidsopdracht vormt", maar dat ze eraan toevoegt dat haar besluit van 27 oktober 1993 naar een ander stuk verwees, namelijk een "lijst in bijlage bij het verslag

van het College van Burgemeester en Schepenen van 26 oktober 1993", die ze overlegt en die volgens haar "ontegensprekelijk alle technische specificaties bevat die nodig zijn om te bepalen aan welke kenmerken het aan te kopen materiaal moet voldoen, zodat de inschrijvers met volle kennis van zaken prijzen kunnen opgeven";

Overwegende dat de lijst gevoegd bij verslag nr. 227, dat op 26 oktober 1993 is goedgekeurd door het schepencollege en voorgelegd is aan de gemeenteraad, een loutere opsomming is van voorwerpen, die absoluut geen enkele technische specificatie bevat, maar ieder aan te kopen stuk materiaal indeelt in één van de vijf overheidsopdrachten waarin is voorzien; dat de lijst die door de verzoekende partij als bijlage bij haar memorie van wederantwoord is overgezonden en waarnaar de raad, volgens haar zeggen, in zijn besluit van 27 oktober 1993 verwezen zou hebben, daarentegen veel nauwkeurigere technische specificaties bevat, maar betrekking heeft op aankopen die niet alleen op de buitengewone begroting moeten worden aangerekend, zoals de aankopen die betrekking hebben op de bestreden opdrachten, maar ook andere die op de gewone begroting moeten worden aangerekend; dat bovenal op de laatstgenoemde lijst het beschreven materiaal niet wordt verdeeld over de vijf geplande opdrachten; dat bijgevolg niet redelijkerwijze kan worden aangevoerd dat de gemeenteraad rekening zou hebben gehouden met de laatstgenoemde lijst met aan te kopen materiaal om de bestemming te bepalen van de verschillende overheidsopdrachten waarvan hij de voorwaarden vaststelde; dat aldus blijkt dat geen van de beide lijsten de vereiste preciseringen bevatte met betrekking tot de voorwaarden van de opdracht en dat, gezien het belang van dat stuk, dat geacht wordt de wezenlijke voorwaarden van de overheidsopdrachten te bevatten, dit in ieder geval bij het gemeenteraadsbesluit had moeten zijn gevoegd; dat

vastgesteld dient te worden dat de gemeenteraad voor geen van de vijf onderhandse overheidsopdrachten de technische specificaties heeft vastgesteld die voor ieder artikel vereist zijn, noch de wijze van vaststelling van de prijzen (aanneming tegen een som over het geheel of aanneming volgens prijslijst), noch de leveringstermijnen; dat die tekortkomingen op zich voldoende waren opdat de toezichthoudende overheid besliste het besluit van 27 oktober 1993 van de gemeenteraad van Schaarbeek niet goed te keuren; dat het middel bijgevolg niet in aanmerking kan worden genomen,

B E S L I S T :

Artikel 1.

Het beroep wordt verworpen.

Artikel 2.

De kosten, bepaald op 4.000 frank, komen ten laste van de verzoekende partij.

Aldus uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van de VIe kamer, op dertig juni 1900 negenennegentig door :

de HH. CLOSSET,	kamervoorzitter,
HANSE,	staatsraad,
LEWALLE,	staatsraad,
HARMEL,	griffier.

De Griffier,

De Voorzitter,

P. HARMEL.

Ch.-L. CLOSSET.

VERTALING OVEREENKOMSTIG ARTIKEL 63,
EERSTE LID, VAN DE WETTEN OP DE RAAD VAN STATE,
GECOÖRDINEERD OP 12 JANUARI 1973.